

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Український гідрометеорологічний центр

Агрометеорологічний бюлетень по території України

**за першу декаду березня 2024 р.
№ 7**

Видається з 1921 року

Київ 2024

**Відповідальний за випуск
Відповідальний редактор**

**М.І. Кульбіда
Т.І. Адаменко**

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

© Український гідрометеорологічний центр, 2024 р.

**01030, Київ - 30, вул. Золотоворітська, 6-в
тел. 239 93 68**

Метеорологічні умови першої декади березня 2024 р.

У першій декаді березня спостерігалася нестійка без ефективних опадів погода. На початку декади середня добова температура повітря на 3-5 °С перевищувала норму, починаючи з 7 березня, із посиленням впливу антициклону, відбулося зниження середніх добових температур повітря до показників дещо нижчих від норми та нічних морозів. Кількість опадів у цілому виявилася значно меншою від норми, у південних, центральних, східних та північних областях опадів майже не було або не було зовсім. За кількістю опадів (в середньому по Україні лише 3 мм) це була найсухіша перша декада березня з 1991 року.

Температура. Середня обласна декадна температура повітря у більшості областей виявилася на 1,2-2,9 °С, у Тернопільській, Львівській та Закарпатській областях – на 3,2-5,3 °С, вищою за норму, у східних, південних (за винятком Одеської) та Дніпропетровській областях – близькою до неї і становила від плюс 0,6 °С у Харківській області до плюс 8,6 °С на Закарпатті.

У більшості областей у найтепліші дні максимальна температура повітря підвищувалася до плюс 10-14 °С, у Закарпатській, Львівській, Вінницькій, Одеській та Миколаївській областях – до плюс 15-18 °С, у Сумській області – до плюс 8 °С.

Мінімальна температура повітря знижувалася до мінус 3-8 °С, у Дніпропетровській та Донецькій областях – до мінус 9-10 °С (рис.1).

Поверхня ґрунту у більшості областей охолоджувалась до мінус 4-8 °С, у східних, північних (за винятком Житомирської), Дніпропетровській, Кіровоградській, Одеській та Хмельницькій областях - до мінус 9-12 °С, на Закарпатті – до мінус 2 °С.

У найтепліші дні поверхня ґрунту нагрівалася від плюс 20 °С у Сумській області до плюс 35 °С в Одеській та Миколаївській областях.

Опади. На більшій частині території країни опадів не було або їх декадна кількість не перевищувала 1-2 мм (11-18 % норми), у Тернопільській, Івано-Франківській, Закарпатській та Львівській областях - 6-11 мм (50-79 % норми), у Рівненській та Волинській областях кількість опадів за декаду була близькою до норми – 11-14 мм (рис.2).

Відносна вологість повітря в середньому за декаду становила від 63 % до 85 %. Упродовж 1-2 дня у багатьох районах південних (за винятком Запорізької), центральних (за винятком Полтавської), Дніпропетровської та місцями у Чернігівській, Київській та Тернопільській областях відмічалось її зниження до 30 % і нижче.

Сніговий покрив. Станом на 10 березня снігу на полях не було. На високогір'ї Карпат висота снігового покриву досягала 69 см.

Глибина промерзання ґрунту. У кінці декади на більшій частині території ґрунт був талий або глибина його промерзання не перевищувала 1-5 см, в окремих районах Харківської, Донецької, Київської та Кіровоградської областей – 7-10 см, місцями на Харківщині та Донеччині – 13-16 см.

Вітер. Упродовж декади на території країни переважав помірний вітер зі швидкістю 9-14 м/с, лише в окремих районах Харківської та Миколаївської областей упродовж 1-2 днів максимальні пориви вітру досягали 15-16 м/с.

/Аналіз по Запорізькій області зроблено за даними метеостанції Запоріжжя, по Херсонській – метеостанції Велика Олександрівка та Херсон, по Донецькій – метеостанції Покровськ та агрометпоста Костянтинівка./

Вплив погодних умов на стан сільськогосподарських культур

За оперативними даними (станом на 10 березня) на переважній частині території країни перехід через 0 °С відбувся 18-31 січня, у південних районах Одеської та Миколаївської областей та на Закарпатті - у перші дні січня. У північно-східних та східних областях цей перехід відбувся 4-12 лютого. Такі строки переходу до весни на місяць раніше середніх багаторічних.

В цілому в Україні перезимівля озимих культур та багаторічних трав завершилася задовільно.

Досить високі температури повітря сприяли підсиханню та прогріванню верхніх шарів ґрунту у південних областях, що дозволило розпочати сівбу ранніх ярих культур, на дуже ранніх окремих посівах яких вже відмічалось проростання зерна.

Упродовж декади несприятливих для озимих культур явищ не спостерігалось. Відмічалось короткочасне зниження мінімальної температура ґрунту на глибині залягання вузла кущіння озимих культур та багаторічних трав (3 см) до мінус 1-3 °С, що значно вище критичної температури вимерзання.

Станом на 10 березня в **озимих культурах** (пшениця, ячмінь, жито) на більшості посівів знаходилися у фазах 3-го листка та кущіння, на пізно засіяних полях – сходів. Стан посівів оцінювався як переважно добрий та задовільний.

За узагальненням даних відрощування зразків зимуючих культур, взятих метеостанціями з полів 20 лютого 2024 року, значної загибелі та пошкодження рослин не виявлено.

У **озимій пшениці** за узагальненням результатів відрощування на посівах окремих районів північно-східних та східних областей (13-25 % зразків) виявлено незначну зрідженість посівів - не більше 10 % загиблих рослин, що в межах природньої зрідженості. Зрідженість (11-20 % загиблих рослин) відмічена у 4 % зразків у Харківській області.

Результати повторного відрощування монолітів зимуючих культур (зразки взяті 20 лютого 2024 року) наведено в таблиці:

Зрідженість	Розподіл зразків за зрідженістю, %					
	0	1-10	11-20	21-30	31-50	>50
Озима пшениця	437	52	3	0	0	0
Озиме жито	16	0	0	0	0	0
Озимий ячмінь	20	0	0	0	0	0
Озимий ріпак	32	0	0	0	0	0

У плодкових дерев розпочався сокорух, відмічалось набухання бруньок, місцями їх розпускання.

Запаси продуктивної вологи (зразки ґрунту відібрані з полів 8 березня 2024 р.) в орному шарі ґрунту під озимими культурами та на зябу на більшості площ становили від 21 до 59 мм, що відповідало достатнім та оптимальним показникам, місцями 0-20 см шар ґрунту був перезволожений. Лише в окремих районах Одеської та Вінницької областей зволоження орного шару ґрунту було задовільним і становило 16-20 мм продуктивної вологи.

Зволоження метрового шару ґрунту під озимими культурами та на зябу було достатнє та оптимальне - 121-160 мм і більше продуктивної

вологи. Проте на багатьох площах Одеської та на окремих площах Херсонської та Вінницької областей запаси продуктивної вологи були низькими для ранньовесняного періоду і становили 83-111 мм.

В окремих районах південних та центральних областей кількість опадів за період з 1-го січня до 10 березня не перевищила 29-47 % норми. У південних районах Одеської області дефіцит опадів триває з осені. З огляду на прогноз погоди, за яким і у березні очікується невелика кількість опадів, така ситуація може загрожувати розвитком ранньовесняної засухи.

Агromетeорoлoгiчний бюлeтeнь пo тeритoрiї Укрaїни

№ 7
2024 рік

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Український гідрометеорологічний центр, 2024 р.
01030, Київ -30, вул. Золотоворітська, 6-В

Копіювання матеріалів цього видання без авторського дозволу заборонено,
при використанні необхідно робити відповідні посилання.